

HUDI BOJI V FRANCIJI

Ameriška tretja armada generala Georges S. Pattona je sinoči v splošni ofenzivi napredovala na celi fronti od luksenburške meje pa do kanala, ki veže Reno z Marno južno od Nancyja. — Ofenziva se je pričela v sredo jugovzhodno od Nancyja in se je v četrtek razširila proti severu, ko so se še drugi armadni oddelki pridružili v splošnem prodiranju. — Do večerj je armada napredovala kakih pet milj.

Ofenziva se je pričela v sredo jugovzhodno od Nancyja in se je v četrtek razširila proti severu, ko so se še drugi armadni oddelki pridružili v splošnem prodiranju. Do večerj je armada napredovala kakih pet milj.

Skupno s kopno armada je pričelo veliko ofenzivo 1300 težkih bombnikov osme ameriške zračne sile in jih je spremljalo nad 500 napadalnih aeroplanov ter so pripravljali pot infanteriji. Bombniki so napadli okoli Metzja in več sto napadalnih aeroplanov devete zračne sile je letalo pred tretjo armado in so bombardirali in obstreljevali sovražne artilerijske postojanke, železnice in ceste.

V svojem napredovanju na jugu in na severu je tretja ameriška armada že napol obkrožila Metz. Na severni strani je ofenziva dospela do kraja, ki je od Metzja oddaljen 10 milj, na jugu pa 15 milj. Metz stoji sedaj v velikem loku tretje armade, čije severno in južno krilo prodirata dalje proti vzhodu.

Ofenziva tretje armade, ki ima 15 divizij, je najmočnejša na 50 milj dolgi fronti. General Patton je v tej ofenzivi poslal prvič v boj oklopne divizije. Po zadnjih poročilih so prišli v bližino Delme, ki je vas 16 milj severovzhodno od Nancyja in 18 milj jugovzhodno od Metzja. Osvobojenih je bilo okoli 20 mest, trgov in vasi, odkar se je v sredo pričela ofenziva.

Amerikanci so prekorčili Mozelo šest milj severovzhodno od Thionville in zavzeta je bila vas Koenigsmacher. Na vseh krajih fronte so bili doseženi uspehi. Do sedaj Nemci še niso pokazali nobenega znaka za kak protinapad.

Ameriška armada je napredovala okoli štiri milje severovzhodno od Pont-a-Mousson, vzhodno od reke Seille in ob cesti, ki pelje iz Nancyja v Metz skozi Nomeny. Zapadno od te ceste sta bila zavzeta Chamnot in Saint Jure, sedem milj severovzhodno od Pont-a-Mousson. Straže so prodrele še dve milj dalje in so dospeli do Louvigny. V tem predelu je bil tudi zavzet Raucourt.

Druge čete so zavzele Moyenvic in so prodirale dalje proti severu 4000 jardov in so zavzele Morville-les-Vie, ki je oddaljen dve milj od nemške trdnjave Chateau-Salins. Največ uspehov je dvodnevna ofenziva dosegla v predelih okoli Mailly-sur-Seille in Saint Jure, kjer so Amerikanci napredovali okoli pet milj. Severno od Rena-Marne kanala je na 25 milj dolgi fronti tretja armada napredovala dve do pet milj.

Ofenzivo zelo ovira slabo vreme, ki prevladuje na celi fronti. Mraz je in dež, in nekaterih krajih je tudi naletaval sneg. Tla so mokra in blata; obojestrni jarki so polni vode. Pred ameriško armado je na nekem kraju pokrajina, ki je bila preplavljena, ko so bombni-

ki razbili Dieuze jez. Voda je sicer za polovico vpadla, toda zemlja je še vedno nasičena z vodo.

Vreme je tudi skrajno slabo za zračno bombardiranje. Leteče trdnjave so večinoma spuščale svoje bombe skozi oblake, le malo jih je uspelo vpadati na zemljo. V tej ofenzivi je nad 2000 aeroplanov ameriške osme zračne sile, vključno napadalne aeroplane.

Na fronti prve ameriške armade so v teku silno vroči boji jugovzhodno od Aachena. — Jugozapadno od Hurtgen gozda so Amerikanci napredovali 600 jardov in so tudi napredovali zapadno od Schmidta, ki so ga že prej zavzeli, pozneje pa zopet izgubili. Amerikanci so sedaj oddaljeni eno miljo od Hurtgenja in drže večino Vossenaeka.

Zadnji obkoljeni nemški oddelki na Holandskem južno od Mense se je večerj podal. Poljski in Kanadčani so vneli 300 Nemcev. Ves odpor je tudi prenehal na Walcheren otoku ob izlivu Schelde, razum na dveh višinah, ki ju obdaja voda in se na njih Nemci še vedno branijo.

JUGOSLAVIJA IN UNRRA.

London, 3. novembra. ONA. — Dvojica žen, članikov v vojski maršala Tita, ki so ravnokar prispeli iz Jugoslavije v London, je povedala skupini ameriških žen, ki delajo v organizaciji UNRRA-e, da so zdravniške potrebe in obleka ono, kar Jugoslavlani najbolj nujno potrebujejo. Te potrebe so postale posebno nujne zdaj z ozirom na bližajočo sezono.

V skupini ameriških žen na sta se nahajali tudi dve Amerikanki, ki sta jugoslovanskega pokolenja. Poleg njih je bilo še 53 drugih uradnic UNRRA-e v uradih UNRRA-e je bil prirejen sprejem za vse te ženske uradnice, ki se nahajajo na svojem potu v Grčijo in Jugoslavijo. Med drugimi se je udeležil tega sprejema tudi jugoslovanski minister za socialno oskrbo Sava Kosanović.

Bahavi japonski general

General Tomojuki Jamašita, novi japonski poveljnik na Filipinih pravi, da bo od generala MacArthurja zahteval brez-pogojno predajo.

Jamašita, ki je osvojil Malajski polotok in je zavzel Singapur v začetku vojne, je rekel Jose P. Laurelu, kvizlinškemu filipinskemu predsedniku, da so bile, edine njegove besede, ki jih je govoril angleškemu poveljniku tekom pogajanj za predajo Singapura: "Vse, kar hočem slišati, je "da" ali "ne". "Mislim, da bom isto vprašanje stavil tudi generalu MacArthurju."

JAPONCI IZGUBLJAJO LADJE

Ameriški aeroplani z matičnih ladij so v torek napadli okolico Manila in potopili ali poškodovali 30 japonskih bojnih ladij in 440 aeroplanov. — Najmanj pet ladij je bilo potopljenih, ena križarka in en rušilec močje potopljena in 23 drugih ladij poškodovanih.

Bitka za Filipine se je sicer pričela, toda najhujši vdarec šele prihaja.

Na Leyte otoku, kakih 359 milj južno od Manila, se vpadna armada generala MacArthurja bori s štirimi japonskimi divizijami in ta bitka bo močje odločilna v bojih za osrednje Filipinske otoke.

Ameriška 24. divizija se je spoprijela s 30. in 102. japonsko divizijo ter z ostanki slovitih 16. divizije kakih 15 milj severno od Ormocja, zadnje japonske utrdbe na Leyte otoku ob zapadnem obrežju.

"Vroči boji so v teku," naznanja general MacArthur v svojem dnevnem povelju. Japonci so poskusili s tremi protinapadi, pa vsi trije so bili odbiti s težkimi izgubami za sovražnika.

Ameriška težka artilerija strelja sredi v sovražne postojanke okoli Ormocja, kjer je bilo poškodovanih mnogo velikih skladišč in je nastalo več velikih požarov. K uničenju so pomagali tudi strmoglavec, ki so

potopili več majhnih bojnih in drugih ladij.

Tokijski radio naznanja, da je bila za vrhovnega poveljnika japonskih armad na Filipinih imenovan najuspešnejši japonski poveljnik kopnih armad general Tomojuki Jamašita. Za poveljnika zračne sile je bil imenovan general Jasuji Tomimaga.

Gen. Jamašita, ki je star 59 let, je zavzel Singapur in Corregidor, ki je po celi Aziji znan kot brezobziren in krut in se ne zmeja za svoje lastne izgube.

O zavzetju Malaje leta 1942 je general Jamašita nadomestil generala Masaharu Homma na Filipinih, se je boril z armado generala MacArthurja na Bataanu in je zavzel Corregidor.

Kot poroča tokijski radio, je japonska vlada odredila izpraznitev 11 večjih japonskih mest. Po tej odredbi je ukazano, da se mladi in stari ljudje in posebno žene v blagoslovljenem stanju preselijo k svojim sorodnikom na deželo.

Najmanjši ameriški vojak

Naborni urad v Fort Sheridan, Ill., pravi, da je Pvt. S. Salzenstein najmanjši vojak v ameriški armadi. Ko ga je naborna komisija zavržla, ker je visok samo 4 čevlje in 10 in pol inč, je Salzenstein pred desetimi meseci pričel pisati pisma. Pisal je naborni komisiji, vojnemu uradu in celo šestkrat predsedniku Rooseveltu. Slednji je vojni urad vstregel njegovi želji in ga je sprejel nazvle njegovi pritlikavi postavi.

Zagrebski kvizlingi obešajo rodoljube

Po tiranskih odredbah hrvatskega poglavnika dr. Antona Pavelića je bilo na smrt obsojenih in obešenih 18 hrvatskih rodoljubov. Radio postaja je poročala, da so bili ti rodoljubi "tolovaji in komunisti, ker so 22. oktobra pred nekot kavarano in hotelom v Zagrebu, ki sta bila določena samo za nemške vojake, položili bombe."

Zagrebska radio postaja tudi naznanja, da so hrvatski partizani 27. oktobra napadli na postaji Podsusjed nek vlak.

Za ta dejanja in druge demonstracije je bilo obešenih 18 partizanov pod obdobjem, da so bila ta dejanja nevarna obstoja Pavelićeve kvizlinške vlade in države.

JAPONCI SE ČUDLJO JOSIPU STALINU

Japonska časnikarska agentura Domei poroča, da je Stalinov govor, v katerem je označil Japonsko kot agresivno državo, presenetljiv in razžalil japonski narod.

Radijsko poročilo pravi, da se Japonci po celi deželi razgovorjajo samo o Stalinovem govornu. Vladni krogi pa ne izražajo svojega mnenja.

Japonski militaristi pravijo, da se Japonska bori, da osvobodi narode Velike vzhodne Azije angleškega in ameriškega imperijalizma ter dodaja, da je japonski narod razočaran nad Stalinovo izjavo, kajti osvobodjenje in agresivnost sta si nasprotna pojma.

Križi in težave Szalassy-jeve vlade

Rim, 3. nov. (ONA). — Turška časniška agentura poroča danes iz Budimpešte, da se množe znaki in poročila o težavah fašistične madžarske vlade, katero so nacisti posadili na njeno mesto. Turški korespondent pravi, da je bilo povelje za splošno mobilizacijo vseh moških od 18 do 48 leta preklicano, ker so odgovorni krogi sprevideli, da bi izvedba tega povelja povzročila le mnogo nemirov med prebivalstvom in mnogo zmešnjave.

Ruski radio pa med tem

neprestano ponavlja Madžarsko dnevno povelje madžarskega generala Miklosa, ki je ukazal vsem enotam madžarske vojske, da naj prenehajo z borbo proti sovjetskim armadam, naj se začno umikati in naj uničijo vse nemške oddelke, ki bi poskušali motiti izvedbo tega povelja.

Dalje je ruski radio naznanil danes madžarskim četam, da se je general Vitez Veres, bivši načelnik glavnega stana madžarske vojske, predal Rusom.

Rusi v močni ofenzivi

Rusi so se prebili čez Tso, ki je poglobljena nemška naravna obrambna črta severovzhodno od Budimpešte, in so postavili 40 milj dolgo oporišče ob zapadnem bregu velike reke ter je nemška armada v nevarnosti, da bo presejana med Budimpešto in Slovaško.

Armada generala Malinovskega prodira proti velevažni Miškole-Budimpešta železnici in cesti in je na 25 milj dolgi fronti oddaljena od železnice samo še štiri milje.

Nemško vrhovno poveljstvo naznanja, da so Rusi postavili močno oporišče ob Donavi zapadno od Apatina, 125 milj južno od Budimpešte ter pravi, da Rusi napadajo nemško oporišče ob vzhodnem bregu Donave nasproti Dunajskeldvarja, 42 milj južno od Budimpešte.

Ruski informacijski urad naznanja, da druga ukrajinska armada maršala Malinovskega drži že nad eno tretino madžarske zemlje in da je bilo v dosedanjih bojih na Madžarskem in v Jugoslaviji tekom enega meseca ubiti ali ujetih nad 142.160 Nemcev in Madžarov.

Malinovskijeva armada prodira proti Budimpešti od Juga in od severa ter je od Tisa napredovala 15 milj in osvobodila nad 50 madžarskih trgov in vasi.

Rusi so prebrdli Donavo na 37 dolgi fronti in Nemci skušajo zadržati Ruse, da ne prodirajo dalje v zapadni smeri proti velikemu kolenu Donave,

od koder vsa pota peljejo naravnost na Dunaj. Večerj so Nemci izvedli osem protinapadov. Rusi pa so odbili vse nemške in madžarske napade in so razbili 27. madžarsko infanterijsko divizijo, ki je izgubila tri četrtnine svojega moštva.

Moskva naznanja, da je armada maršala Malinovskega od 6. oktobra do 6. novembra pobila nad 100.000 Nemcev in Madžarov, vjela pa jih je 42.160; od pričeta poletne ofenzive pa je bilo ubitih ali vjetih 932.160 Nemcev in Madžarov.

Jugoslovansko poročilo naznanja, da se je nemški odpor okoli Kraljeva in Čačaka pričel drobiti po treh tednih srčitih bojih.

Poročilo iz Rima naznanja, da beži kakih 100.000 Nemcev iz Grške proti Sarajevu, da se rešijo v Avstrijo. Angleško poveljstvo pa pravi, da bo Nemce vzelo najmanj en mesec, da pridejo do Sarajeva iz krajev, kjer se sedaj nahajajo v Jugoslaviji in Albaniji. V severni Jugoslaviji pa mora črta držati okoli 250.000 Nemcev, da branijo amik armade, ki prihaja z juga.

Neko drugo poročilo iz Rima naznanja, da skuša balkanska zračna sila pognati v past in izročiti na milost in nemilost partizanom maršala Tita okoli 300.000 Nemcev v Albaniji in Jugoslaviji.

Balkanska zračna sila, ki je sestavljena iz oddelkov angleške zračne sile, je bila dosežaj primeroma slabotna in je imela svoja letališča v Italiji, toda sedaj je bila povečana z mnogimi eskadroni, tako da je sedaj že najmočnejša zračna sila v Sredozemlju.

Aeroplani te zračne sile brez prestopka bombardirajo ceste in železnice daleč za fronto, da Nemce ovirajo pri njihovem umiku.

V Albaniji in južni Jugoslaviji je okoli 100.000 Nemcev, ki se umikajo v smeri proti Sarajevu; v severni Jugoslaviji pa je okoli 250.000 Nemcev, ki imajo za svoj umik na razpolago samo dve železnici in nekaj cest.

Bitka proti nemškim ladjam na Jadransko je skoro končana in le nekaj nemških ladij je še v pristaniščih ob severnem Jadransko.

LAUSCHETOVA ZMAGA

V Clevelandu je Frank J. Lausche pri governerskih volitvah dobil večino 107.000 glasov nad županom iz Cincinnatija James Garfield Stewartom. V celi državi Ohio je dobil Lausche 1.592.382 glasov, Stewart pa 1.484.951 glasov. V celem Couyahaog okrugu, v katerem je Cleveland, je dobil Lausche večino 189.775 glasov nad svojim nasprotnikom.

Dar KSKJ. clevelandskim pogorelcem

Glavni odbor K. S. K. Jednote je soglasno odobril za ponesrečence minule požarne katastrofe v Clevelandu, O., znesek pet tisoč dolarjev v podporo. Vsota bo te dni nakazana na pristojno mesto.

Volitve v Ohaji

V ohijsko državno zakonodajno je bil ponovno izvoljen senator Wm. Boyd (Boic), rodom Hrvat, v nižjo zbornico pa zopet naš rojak Slovenec Jos. W. Kovach, ki je član JSK. Jednote.

"Aloha oi" ...

Iz Philadelphije, Pa., se javlja, da je tječaj prišel neki Osa Johnson, ki se je več mesecev mudil kot vojak na Solomonskem otočju. Obiskal je žene in zaročnice svojih tovarišev, ter jim zardil in svetoval, naj ne bodo v sbrbeh, da se bodo njihovi možje in zaročenci zaljubili v solomonske krasotice. Povedal jim je tudi, da so imenovani otoki pravi raj na zemlji, da so pa tamošnja dekleta — preveč debela za philadelphijske vojake, kljub temu da vedno plešejo hula-hula plešove in pojo svojo "aloha" ...

Po nacijah ukraden denar, naložen v Argentini

Preko Santiaga de Chile prihaja vest, da s v Buenos Aires, Argentina zavezniški preiskovalci dognali, da je minister nacistične propagande, Goebbels, naložil v neki tamošnji banki \$1.850.000 v ameriskem denarju. Ta denar je nakradel v raznih po Nemcih osvojenih evropskih državah.

Nacistični minister inostranih del, Von Ribbentrop, je naložil v isti banki na ime svojega bratranca, Martina, \$500.000 ameriških dolarjev. Ta denar je imel dosedaj naložen v neki banki v Švici.

Vodja nacističnega delavstva v Nemčiji, Robert Ley, je potom agentov kupil veliko farmo v bližini mesta Bahia Blanca v Argentini. Vsega skupaj imajo nacistični tatovi naloženih \$750.000,000 v Argentini.

Japonci odhajajo iz Berlina

Poročevalec londonskega lista "Daily Mail" poroča iz Stockholma, da so Japonci svoj glavni stan iz Berlina premestili v Stockholm.

"Nekega Japonca sem slišal," pravi poročevalec, "ki je rekel: 'Mi delamo to, predno bo prepozno in dokler je Švedska še vedno pri volji sprejeti osebje našega poslanstva iz Berlina.'"

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmčnosti.

GLAS NARODA

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st YEAR

Glas Naroda is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VEJAJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-

Glas Naroda izhaja vsaki dan izveniši sobot, nedelj in praznikov.

GLAS NARODA, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

Sodniki Nemčije

Ruski pisatelji in vojni poročevalci, Ija Ehrenburg, poslal je dne 4. t. m., oziroma tri dni pred predsedniškimi volitvami v Združenih državah, uredništvu newyorškega dnevnika "PM", velezanimiv članek, katerega tem potom podajamo našim čitateljem v prevodu.

Šestnajsti dan oktobra je bil dan, katerega mnogo naših bojevnikov ne bo nikdar pozabilo. V mestu Eydetkubnen, v Istočni Pruski, so se naši vojaki, izmučeni radi večdnevnega bojevanja in neprestanega streljanja z velikimi topovi, kljub neprestanemu mrzlemu dežju, veselo smejali.

Iz vseh ust je bilo slišati besede - "prišli smo tja". To radost morda mnogo Amerikanov ne zapopade, kar je povsem naravno, kajti nemška vojska ni bila nikdar v Chicagu, niti niso Nemci oblegali mesta New York, ali pa prekorčili reko Mississippi ter dospeli do gorovja Rockies.

Toda pred dvema letoma so prišli Nemci do Volge. Bili so tudi na vrhu gore Elbruz na Kavkazu. Oni so tedaj bili na svojem potu proti Iraku in Iranu. Časa krvi in solza izpraznili smo do dna.

Dolga je pot od Stalingrada do Istočne Pruske. In vsaki korak je bil plačan, je bil plačan s krvjo. Vsaki dan smo gledali pepel in smrt. Naša mesta so bila razdejana; naše matere so bile slepe radi jokanja.

Pregnali smo Nemce, ne radi tega, ker imamo veliko ozemlje in mnogo bajonetov. V letu 1942 je imel Hitler več ozemlja in več bajonetov, kakor mi, kajti imel je vso Evropo v svoji lasti. Pregnali smo Nemce, ker naša srca so večja. Petsto korakov je v Stalingradu mnogo pomenilo.

Naš odpor je bil podprt z sovraštvom, ki je slično neugasljivemu ognju. Beseda "Nemec" je pomenjala za nas nekako duševno boleost in Nemce smo pregnali, ker vsled sovraštva do njih ne bi mogli živeti.

Naši vojaki si sedaj pripovedujejo: "Prišli smo tja", kajti dospeli smo do dežele, za katero nimamo usmiljenja - in naši vojaki so prišli tudi do vrat - sodnega poslopja.

Nikdar nisem veroval v osveto in prijateljem sem vedno govoril: "Za nas je nemogoče, da se jim osvetimo, kajti mi smo človeška bitja, dočim so Nemci le brezsrčni krvočelni stroji. Jeli mogoče, da bi se človeško bitje osvetilo avtomobilu? In se li more vojak osvetiti nad mesarjem?"

Osvetiti se pomenja - povrniti milo za drago. Toda to nam je nemogoče storiti, kajti mi smo ljudje in oni so fašisti. Mi ne moremo in tudi ne želimo moriti nemških otrok, toda kar si želimo je - pobijati morilce otrok. Ne želimo si osvete, pač pa pravico.

Tutintam čujemo o pripravljani govoro in svrhu obrambe Nemcev, katere govore pišataši Nemcev sedaj pripravljajo. Vemo namreč, da so ljudje v Angliji in Združenih državah, kateri so mnenja, da so le posamezniki odgovorni za nemška grozodejstva, in predlagajo, da se z poraženimi Nemci ne sme trdo postopati.

Ne morem prenehati s pisanjem v svrhu preiskovanja razlogov te rahločutnosti, da doženem, ali prihaja to radi ljubezni do Nemčije in sovražstva do Rusije. Pripomnim pa, da sovjetska vojska ne bo podredila svoje zavesti sentimentalnim nesmislim. Prišli smo v Nemčijo kot sodniki, kajti zaslužili smo si pravo, da sodimo po 40 mesecih trajajočem trpljenju.

Te dni je Erich Koch, "gauleiter" Istočne Pruske in nekoli komisar Ukrajine, prisegel, da Nemci ne bodo nikdar dopustili, da pridemo mi v njihovo deželo.

Dejal je, da se bodo Nemci "vkoreninili v zemljo". In ako so se vkoreninili v nemško zemljo tam pri Goldapu, se temu nimajo zahvaliti Erichu Kochu, temveč našim topničarjem, vojakom na tankih in našim pešcem. Mi smo jih zakopali.

V nemški "Volkssturm", oziroma v nemški ljudski odpor ne vernjem. Kajti ljudskega odpora sploh ne more biti v deželi, kjer ni ljudstva, temveč le avtomati in gangsterji. Ko so nas Nemci nspadli, smo bili miroljubni ljudje.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si vojaki zagotovijo redno dobavljanje lista, lahko grede upravnika na roke s tem, da imajo vedno, če je mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnika nepotrebne stroške?

Branili smo svojo deželo in drugih hakan sploh nismo imeli. Toda Nemci so bili vzgojeni za ropanje in njim se je pripovedovalo, da so "Herrenvok". Prišli so vse do Kavkaza in Egipta, in sedaj ne morejo razumeti, čemu naj se "vkoreninijo" v svojo zemljo tam krog mesta Gumbinnen. Težavno si je predstavljati roparja v vlogi junakinje Joan d' Arc.

In šli bomo dalje. Vprašajte kateregakoli sovjetskega vojaka, kam gre, in dobili boste en sam odgovor: "V Berlin!"

Vemo, da ta pot ne bo lahka, kajti Nemci ne bodo brinili svoje dežele, pač pa bodo morilei in roparji branili svojo kožo. In teh morilcev in roparjev ni malo, kajti njih število sega v milijone.

Pa kljub vsemu temu, mi pridemo tja. Moramo priti tja, da kaznujemo zločince. In tja moramo, da zagotovimo varnost usode naše dece.

Doživel sem že dve svetovni vojni, in moja starost mi jamči, da tretje ne bom dočkal. Toda naši mladeniči vedo, da ako ne gremo v Berlin, in ako ne končamo Nemčije sedaj, potem bodo odšli Nemci po preteku 20 ali 30 let ponovno na svoje roparske pohode. Ta bolezen se ne izleči s pomočjo pilul, temveč potom zdravnikovega noža. List "Koelnische Zeitung" že obžaluje, da so bili Nemci preveč rahločutni s podjarmljenimi narodi. Ako so sedaj pomorili v Evropi 10,000,000 civilnega prebivalstva, pomorili bodo v prihodnji vojni 100,000,000 ljudi. In to je treba preprečiti s tem, da gremo v Berlin in napravimo tamkaj red.

Da Nemci ne nameravajo ostaviti svoje agresivnosti, je razvidno iz njihovega časopisja in pismov, katera pišejo nemški vojni ujetniki. Radi kurioznosti podajam tem potom nekaj veselega v tem žalostnem pisanju. Nedavno so Nemci metali iz svojih aeroplanov listke pod naslovom: "Odkrito pismo Iji Ehrenburgu." To pred vsem dokazuje, da Nemcem še ne primanjkuje papirja, ako zamorejo pričeti z dopisovanjem na ta neekonomičen način. Ta listek konča z stavkom:

"Visel boš na vešalih. Nam ne moreš usteči. Našli Te bomo v Lonodnu ali v Chicagu ali pa v New Yorku."

Ta listek je datiran dne 22. avgusta 1944. Z drugimi besedami - Nemci so izjavili, da ne bodo prišli le v Moskvo, temveč tudi v Chicago, da tamkaj nadaljujejo s svojim rahločim delom.

Sedaj se smejemo tej predrznosti, toda pred dvema letoma to ni bila šala. In ako Američani sedaj ne mislijo na obrambo Amerike, temveč na prehod reke Rene, se je temu zahvaliti velikanski in dolgi poti, katero je sovjetska vojska prehodila od Volge do Istočne Pruske.

Naši vojaki si že dolgo žele sestanka in prijateljstva z vojniki zavezniških sil. Njihove namere so sedaj blizo vresničenja. Iz Aachena, kakor tudi iz Goldapa vodijo pota v Berlin. Ta pota so dobra, in po mojem mnenju se ta sestanek ne sme za dolgo odložiti.

Dopisi

RAZNE NOVICE IZ IMPERIAL, PA.

Imperial, Pa. - Pred leti sem začela in končala dopis s piknikom gosp. kluba v Cliff Mine. Kako bi danes, sama ne vem. Mnili so pikniki in veselice, na katere smo zmeraj vabile že pokojnega Terčka. Kako bi neki danes, če bi živel, pisal kolon. On je bil, da bi bil tu iz žalostne resnice današnjih dni napisal kaj kratkočasnega.

Novic ni skoro vredno pisati. So pač premalenkostne v primeri s svetovnimi. Kot povsod, tudi tu je skoro vsaka družina več ali manj prizadeta po tej vojni. (Može in sinovi so raztreseni po vsem svetu in po vseh oceanih. Dosti se jih ne b več vrnilo. Tudi na Imperial sta že padla dva slovenska fanta, eden pa v Cliff Mine. Kako je materam, to mislim se ne da opisati. Je prebudo. - Ko sem bila še skoro otrok, sem deklamirala "Spartanko". Nisem takrat razumela pomena besedi; danes razumem, pa dvomim, da bi bilo nas kaj dosti, kot je bila Spartanka.

Kam sem začla, saj namen sem imela samo pisati, da je umrla najstarejša članica našega kluba in članica ABZ dr. št. 29 v Imperial, Mary Tušič, rojena v Podpeči, fara Preseče, rojena v Podpeči, fara Preseče, rojena v Podpeči, fara Preseče, rojena v Podpeči, fara Preseče. Ob smrti je bila stara 82 let in 6 mesecev. V starem kraju pri Novem mestu zapuščala hčer omož Vidrih.

Bila je vdova že 21 let in večino ves čas je živela pri nas. Bila je zmeraj še dosti pri zdravju. Brž oči je še dva tedna pred smrtjo štala Novo Dobo in Glas Naroda. Dostikrat se je šnila: "Ne bom plačala ta mesec asesment, da bom eksplodirala." Nikoli ni mogla pravilno zgovoriti "suspendirana". "Naj se enkrat kje bere od me-

ne," je rekla, "da bodo vedeli znanci, da še živim." Ona ne bo več brala. Naj jej izpolnim to željo jaz. Zahvalim se tudi za rože dr. sv. Jožefa št. 29 in gospodinj-skem klubu odsek dr. 106 v Imperial. Nadalje gospospinjskem klubu v Cliff Mine za rože, enako tudi vsem drugim za rože in sv. maše in za vse, karkoli ste pomagali v boleznih.

Umrla je 14. oktobra in pogreb je bil 17. oktobra na katoliško pokopališče v Imperial, Pa.

M. Leban.

PRIMORSKI FANT PIŠE PRIMORSKI ROJAKINJI

Iz New Yorka smo prijeli od naročnice sledeče pismo, ki ga je pisal slovenski ujetnik v Ft. Knox, Ky.

Velecojena gospa, Zahvalim se za sprejeto pismo. Naznanjam vam, da sem zdrav in se dobro imam. Tako enako zdravja želim tudi vam. Tukaj se imamo po stari navadi, delamo vsaki dan, da pomagamo zaveznikom za mnago vojne. Naznanjam, da zelo so nam ugodne vaše novice, glede naše domovine Jugoslavije, ko tako želimo čakamo vsi Slovenci, da nam priključijo Primorje v Slovensko osvobodeno zemljo, ki so jo štiriindvajset let tlačili kakor so hoteli laški fašisti. Sedaj imamo trdno zaupanje v Vas Slovence tukaj v Ameriki, da nam gotovo pomagate, na svobodo.

Najlepša hvala vsem vam rojakom tukaj v Združenih državah Amerike. In enako hvalotistim tam v domovini, ki kri prelivajo znoje.

Teško mi je, ko ne morem tudi jaz poseči po orožju in

NAŠ FOTOGRAF

The Home of Beautiful Photography 57-18 Myrtle Avenue, Brooklyn 27, N. Y. Tel. HEgeman 3-6046

VAŽNO NAZVANILLO

Za pošiljaje pomoči v Jugoslavijo morajo vsi južnoslovanski Amerikanci imeti v vidiku sledeče:

1.-Jugoslovanska ladja z preko 5,000 ton nosivnosti dopse v luko New Yorka okoli 15. novembra in v nekoliko dneh mora biti napolnjena z materialom, ki bo odpeljan direktno v Jugoslavijo.

2.-Jugoslovanska vlada je imenovala predsednika Kluba Pomorcev Jugoslavije, g. Toma Babina iz New Yorka, da vzbane na sebe dolžnost napolnitve ladje. G. Babin se sedaj nahaja na potovanju skozi celo Ameriko in na konferencah z našim narodom daje potrebna pojasnila za delo okrog rešitve.

3.-Poleg obleke, odela, čevljev in posteljnine je treba nabirati tudi vse drugo, kar more koristno služiti našemu narodu, kot n. pr. konzerve, milo, igle, kakao, čaj, itd.

4.-Naslov War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent je 465 Lexington Avenue, New York 17, N. Y.

5.-Naslov novega skladišča je:

Warehouse War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent 161 Perry Street New York, N. Y.

Vse material namenjen za to ladjo mora biti v New Yorku najkasneje do 12. novembra.

-Za zbiranje materiala in robe ni potrebno imeti nobenega posebnega zakonskega dovoljenja.

Potrdila za prejem denarja bomo razposlali tekom prihodnjih dni na vse naše odbore. Izkaznice in certifikate pa razpošljemo takoj po zaključku National War Fund kampanje.

Čas je kratek, zato je potrebna hitra akcija, da se to ladjo napolni, da odnese našo prvo pomoč v Jugoslavijo.

Rev. Strahinja Maletich, glavni tajnik.

RAZGLEDNIK

DOLGO IME MALEGA FAŠISTA

Tekom zadnjih dni se je mnogo poročalo o španskih republikancih, kateri so v Franciji nedavno priredili poseben kongres, čegar namen je bil osvoboditi Špansko Francove diktature in fašizma, ter ponovno ustanoviti v deželi hidalgov republiko. Republikanski Španci so prekoračili Pireneje in osvojili par okrajev na svojih rodnih tleh, kjer nameravajo ostati in napredovati dalje proti jugu, dokier ne pridejo skozi svetovno znamenita vrata "Puerta del Sol" v srce Madrida, od kjer bodo moral Franco bežati skozi kak druga vrata, kajti Franco je sedaj bližje svojemu koncu, kakor je bil kedaj popreje.

Kot oseba je Franco neznan in prav majhen človeček, ki je postal vladar svoje domovine izključno le z pomočjo svojih najboljših prijateljev - Hitlerja in Mussolinija. Ko je španska vojska, oziroma ko so španski častniki z podporo Hitlerja in Mussolinija ustanovili odbor za odpravo republike, bila sta dva druga domačina voditeljem te ustaje. Toda tekom fašistične tekom istega tedna, in šele potem so zarotniki odbrali malega "Galjega" iz pokrajine Galicije, Francisco Francu, svojim vodjem in pokornim podrepnikom Hitlerja in Mussolinija.

Da ni Franco postal takoj španski "generalissimo", je pripisati njegovi osebnosti "malenkosti", kajti Franco je komaj pet čevljev "velik", in še ko je postal kraljevi general (predno je moral zadnji kralj bežati), je bil Franco znan med častniki pod imenom "otrožji general". Na njem ni opaziti niti ene same karakteristične pravega generala, kajti on je izredno majhen, delikaten, nikdar ne piše kaj drugega, kakor vodo, ne zna kaditi in ne zna voditi kako vojsko, - pač pa rad gleda parade in prav rad izdaja povelja, glasom katerih se mora gotovo število ljudi dnevno pomoriti - kajti on je le "generalček", ki je še vedno v varstvu svojih fašističnih pestunov.

Ker je bil vedno le majhne postave, dali so mu njegovi stariši prav dolgo ime, oziroma celo vrsto imen. Njegovo pravo ime je namreč: Francisco Paulino Hermengildo Teodoro Franco. Njegov oče je služil v kraljevi španski mornarici kot neke vrste knjigovodja, in njegova želja je bila, da postane mali Franco slikar ali pa saj arhitekt, toda mali Franco je želel služiti pri mor-

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan slovenskimi. Cena 50 centov

Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, žvečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo nameravano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjič izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem prisrčnem POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker uvažja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribe, ker so v knjigi našteje vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 776 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje scenarje, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnotežna na suhem kot v vodi doma. - Vezana je v močno platno s zlatimi črkami.

V ANGLEŠČINI

Cena \$3.50

Naročite pri: KNJIGARNI Glas Naroda 216 WEST 18th STREET New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. - Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA" 216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Trije diplomati — lisjaki

Piše Jože Zelenc, Waukegan, Ill.

Waukegan, Ill. — Ako diplomati ni zvit, ter posebno v tem razburkanem vojnem času z vsemi žvabami namazan, za tako važno pozicijo sploh ni zmožen.

Jaz računam, da je med svetovnimi diplomati sedaj Premijer Churchill lisjak No. 1. Prepotoval je v tej vojni večje razdalje kot naš predsednik Roosevelt. Churchilla najdemo danes v Egiptu, jutri v Rimu, par dni zatem v Canadi, ter čez teden nato v Moskvi pri Stalinu in zopet v Londonu. Razume se, da je za njegovo starost tudi precej utrudljivo, a kaj vse to, ko pa se gre za koristi in ugodnosti Anglije.

Je pa eden še bolj zvit, ter užene Churchilla v kozji rog kadar se mu hoče — in to je Maršal Stalin.

Če hoče kdo od kake osebe kaj doseči, se pač mora do iste potruditi in Churchilla je k Stalinu še nekaj krat "poročal". Kadar pa se je vrnil v London, je navadno izjavil, da so bili razgovori prijateljski ter vsestransko pristrani, ter da sta ugodno rešila važne spore. Rečeno pa je navadno tako, kakor ugaja Stalinu. Nadlegoval je Stalinu, da bi privolil v povratek kraljev in druge take zlahte v državo Balkana kar takoj. Posebno za kralja Petra se mu je mudilo, ko je bil Beograd osvojen. Pri trn bi bil to zelo lep in primeren poročni dar, kateri mu je bil še pred poroko od Churchilla obljubljen. Nazadnje se je pa lisjak No. 1 le udal Stalinovi zahtevi, da bo najbolje, da se počeka, da si to zadevo ljudstvo v Jugoslaviji samo odloči.

Pri zadnjem obisku v Moskvi je prišel za Churchillom tudi min. preds. zamejne poljske vlade Mikolajevk. Rečeta-li in rešeta-li so povojno Poljsko, a Stalin vstrajal je kot mož jeklen. Ko se je Churchill vrnil v London, je poročal, da so poleg drugih važnih vprašanj tudi glede meje povojne Poljske precej napredovali, v resnici pa je vse pri staremu, kakor jo je Stalin začrtal. Poročalo se je tudi, da je Stalin privolil, da bo po vojni Anglija lahko zopet izkoriščala oljne vrelke v Romuniji, ter važne in redke rude v Jugoslaviji in drugod. Meni to nikakor ne gre v glavo, kako bi velike in močne države, katere obetajo sedaj malim narodom svobodo in demokracijo, že sedaj mogle barantati za narodno last in bogastvo. Ujajmo, da nazadnje se vse to le odloči narodu v korist.

Svoječasno je bil Churchilla tudi Maršal Tito zelo pri srce, ter je celo svojega sina poslal v njegov glavni stan. Misli si je, za vsak slučaj, da bi ljudstvo kralja Petra le ne hotelo nazaj v Jugoslavijo, bova pa s Titom prav tako povojno "business" peljala. Ko pa je Tito menda zadnje čase Churchilla sporočil, da bodo Jugoslavijo skušali partizani in Rusi sami osvoboditi, se je lisjaku No. 1 nekoliko nos "zafuknil".

Posebno pazljivo pozornost bodo morali voditelji SANSa, ZOJSA in drugih jugoslovanskih političnih organizacij posvetiti sedaj diplomatskem lisjaku No. 2 — in to je grof Karlo Sforza, kateri je od italijanske vlade imenovan za poslanika v Washingtonu.

Kakor je Churchill z dušo in srecem za britski imperij, instotako je Sforza vnet za njegovo povojno Italijo. Z njegovo prefriganostjo in poznanstvom v državnem departman-tu mu bode dostop med držav-nike mogoče kadarkoli, ter bo tam skušal pod vsakovrstnimi pretvezami speljati vsak pote-ček na svoj mlín. Skušal bode na vse pretege za dosego priznanja Združenih narodov še pred narovno konferenco. Di-plomatični mlíni nameljejo véasih prav čudne zmesi.

Saj se še spominjate, kako je Sforza spletkaril tu v Ame-

riki še v času, ko je bil še Mussolini na krmilu in koliko zmešnjave je že takrat napra-vil. Razumljivo je, da bode v sedajšnjemu položaju izbral vso spretno zvitost, posebno v zadevi odstopa Trsta Jugosla-viji, kar bo oporekal in branil z vsemi štirimi.

Torej voditelji, zagovorniki in branitelji naših slovenskih in jugoslovanskih pravic, za-sledujte budno Sforzova počet-ja.

Diplomat-lisjak No. 3, ki ga imam v mislih, je pa bivši ju-goslovanski poslanik v Wash-ingtonu, Konstantin Fotič.

Dasi je njegova diplomati-čna zvezda v javnem politi-čnem delovanju že precej oble-đena, zna vseno biti še vedno nevaren zahrbtno. Dasi ni več v položaju poslanika, ima v državnem departman-tu še ve-dno nekaj starih prijateljev, kateri bi mu bili pripravljene napraviti kako politično uslu-go, v kolikor bi njim razmere dovoljevale.

Za Jugoslavijo njemu ni pač pa za Srbijo, Veliko Srbi-jo. Tudi on bode še poskušal potom Srbobrana in drugih, njemu naklonjenih publikacij, karkoli bo mogoč v prid nje-gove srbske ideje. Ni mu slo v glavo, da bi sploh kdo dru-gi kot on bil zmožen in pri-meren za jugoslovanskega po-slanika. Saj se spominjate, ka-ko s težavo so ga spravili iz poslaništva. Odšel je z protest-nimi izjavami. Da li je položil kake pregledane račune o mi-lijonih narodovega denarja, pa nisem čital še nikjer kake-ga poročila.

Zasledovati je torej treba tudi delovanje Fotiča, ter kot kralju Petru naj se tudi nje-mu ne dovolj povratka v Ju-goslavijo dokler ljudstvo sam-ne odloči, kakšno vlado si želi.

Ko pride to poročilo v tisk, bomo naše glasove najbrže že oddali na voličkih. Kolikor je meni znano, je pretežna veči-

je pomoč najbolj potrebna. Za takošnjo pomoč, denar ne sme biti zadržan in čakati na toli-ko različnih odločitev; in Ker je Hrvatske Bratska Zajednica že določila \$180,000 za pomoč, ki bo odšla s prvo ladjo; in Ker je taka potreba, povdarjamo, da vsaka posamez-na pomožna skupina ali or-ganizacija opolnoomei svoje zastopnike pri Jugoslov-an-skem Pomožnem Oboru, Slo-venska sekcija, da skličejo ta-koj izvenredno sejo glavnega odbora Slovenske sekcije; in Nadalje naglašamo prošnjo no vse Slovenske naselbine, organizacije, društva, podru-žnice Zvez in Jednot, ter druge pomožne ustanove, da sprej-majo podobne resolucije, ter jih pošljejo na glavni odbor Slovenske sekcije, v Chicago, Ill.; in Povdarja se, da je potrebno, da je vsak zastopnik organi-zacij v Pomožnem Odboru, Slo-venska sekcija, poučen po svo-ji organizaciji, da voli za ta-košnjo pomoč Sloveniji in Ju-goslaviji in sicer v nakupu po-trebnih tako, da bo dostavlje-vo v pravi čas, da se odpelje s prvim parnikom, ki je že na pti v Ameriko z namenom, da dostavi pomoč za razdeljenje obubožanem ljudstvu v domo-vini; in Nadalje naprosamo naše slo-venske liste, da priobčijo to resolucije, da vsa stvar hitre-je pride v tok, ter se pomoč kakor hitro mogoče dostavi; k-temu Se izraza zahteva, da se pri-spevki, dani po newyorški na-sebini in Jugoslovanski Pomo-žni Odbor, Slovenska sekcija, nemudoma daje na razpolago za nakup zdravil, hrane in o-bleke, ter naj se denar izroči WRFASSD; in Nadalje se obvešča Jugoslo-av-skem Pomožnem Odboru, Slo-venska sekcija, da ta objava resolucije v slovenskih listih služi kot zahteva na glavni odbor, Slovenska sekcija, da uktene vse potrebno, da ustre-na vse Slovenske naselbine, katera je prispevala v name-nu, se odpomore trpečim, ka-kor hitro se nudi prva prilika, da se pomoč lahko dostavi.

Ker smo mnenja, da se vsa stvar s tem zavlečuje, kajti glavni odbori se snidejo šele v prihodnjem januarju (1945); in Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je jugoslovanski parnik že na potu v Ameriko v na-menu, da prepelje pomoč na-menjeno Sloveniji in Jugosla-viji, oziroma njih obubožanim prebivalcem; in Ker je izšla 11. oktobra t. l. v "Prosveti" in, nekaj dni po-zneje, v drugih listih prošnja, naslovljena na Slovence za ta-košnjo zbiranje prispevkov za pomoč v Jugoslaviji po Ju-goslovanskem Pomožnem Odboru, Slovenska sekcija podpi-sana po: Vincent Cankarju, Joseph Zalarju in Leo Jurjev-ju; in Ker je bila držana seja glavnega odbora Jugoslovanske-ga Pomožnega Odbora, Slo-venska sekcija, dne 19. okto-bra 1944, v Chicago, Ill., ter se na isti seji ni nič definitivnega odločilo za takošnjo po-moči Sloveniji in Jugoslaviji, ter se je vprašanje takošnje pomoči trpečim preneslo za odločitev na posamezne glav-ne odbore (executive boards) različnih organizacij, ki skup-no tvorijo Slovensko sekcijo Jugoslovanskega Pomožnega Odbora; in

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

RESOLUCJAI NEWYORSKEGA POMOŽNEGA ODBORA

Ker so življenske potrebšči-ne v Sloveniji in Jugoslaviji na tako nizki stopnji; ter, ka-že, bodo po petnajstem decem-bru padle na tako nizino, da ne bo zadostovalo niti za naj-potrebnejše, da se ljudi obrd-ži pri življenju; in

Ker vsi vemo, da je to stan-je povzročilo ropanje in zap-ienitve, po sovražnih silah, ki so odnesle iz dežele vse, kar se je dalo odtgati, da tako, potom izstradanja uklonijo vratove našemu ljudstvu, ki ni hotelo podleči drugim me-todam; in

Ker je zimska obleka komaj dosegljiva tam vsaki peti ose-bi in umrljivost med civilnim prebivalstvom in ranjenim vo-jajstvom v osvobojenem ozem-lju (partizanih) narašča, vsled pomanjkanja zdravil in zdrav-niških priprav, ter pomanjka-nja hrane in nezadostnih obla-čil; in

Ker je jugoslovanski parnik že na potu v Ameriko v na-menu, da prepelje pomoč na-menjeno Sloveniji in Jugosla-viji, oziroma njih obubožanim prebivalcem; in

Ker je izšla 11. oktobra t. l. v "Prosveti" in, nekaj dni po-zneje, v drugih listih prošnja, naslovljena na Slovence za ta-košnjo zbiranje prispevkov za pomoč v Jugoslaviji po Ju-goslovanskem Pomožnem Odboru, Slovenska sekcija podpi-sana po: Vincent Cankarju, Joseph Zalarju in Leo Jurjev-ju; in

Ker je bila držana seja glavnega odbora Jugoslovanske-ga Pomožnega Odbora, Slo-venska sekcija, dne 19. okto-bra 1944, v Chicago, Ill., ter se na isti seji ni nič definitivnega odločilo za takošnjo po-moči Sloveniji in Jugoslaviji, ter se je vprašanje takošnje pomoči trpečim preneslo za odločitev na posamezne glav-ne odbore (executive boards) različnih organizacij, ki skup-no tvorijo Slovensko sekcijo Jugoslovanskega Pomožnega Odbora; in

Ker smo mnenja, da se vsa stvar s tem zavlečuje, kajti glavni odbori se snidejo šele v prihodnjem januarju (1945); in

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

je pomoč najbolj potrebna. Za takošnjo pomoč, denar ne sme biti zadržan in čakati na toli-ko različnih odločitev; in Ker je Hrvatske Bratska Zajednica že določila \$180,000 za pomoč, ki bo odšla s prvo ladjo; in Ker je taka potreba, povdarjamo, da vsaka posamez-na pomožna skupina ali or-ganizacija opolnoomei svoje zastopnike pri Jugoslov-an-skem Pomožnem Oboru, Slo-venska sekcija, da skličejo ta-koj izvenredno sejo glavnega odbora Slovenske sekcije; in Nadalje naglašamo prošnjo no vse Slovenske naselbine, organizacije, društva, podru-žnice Zvez in Jednot, ter druge pomožne ustanove, da sprej-majo podobne resolucije, ter jih pošljejo na glavni odbor Slovenske sekcije, v Chicago, Ill.; in Povdarja se, da je potrebno, da je vsak zastopnik organi-zacij v Pomožnem Odboru, Slo-venska sekcija, poučen po svo-ji organizaciji, da voli za ta-košnjo pomoč Sloveniji in Ju-goslaviji in sicer v nakupu po-trebnih tako, da bo dostavlje-vo v pravi čas, da se odpelje s prvim parnikom, ki je že na pti v Ameriko z namenom, da dostavi pomoč za razdeljenje obubožanem ljudstvu v domo-vini; in Nadalje naprosamo naše slo-venske liste, da priobčijo to resolucije, da vsa stvar hitre-je pride v tok, ter se pomoč kakor hitro mogoče dostavi; k-temu Se izraza zahteva, da se pri-spevki, dani po newyorški na-sebini in Jugoslovanski Pomo-žni Odbor, Slovenska sekcija, nemudoma daje na razpolago za nakup zdravil, hrane in o-bleke, ter naj se denar izroči WRFASSD; in Nadalje se obvešča Jugoslo-av-skem Pomožnem Odboru, Slo-venska sekcija, da ta objava resolucije v slovenskih listih služi kot zahteva na glavni odbor, Slovenska sekcija, da uktene vse potrebno, da ustre-na vse Slovenske naselbine, katera je prispevala v name-nu, se odpomore trpečim, ka-kor hitro se nudi prva prilika, da se pomoč lahko dostavi.

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

Ker je sedaj čas za takošnjo in uspešno pomoč, ter postaja vedno krajši, se mi tukaj za-vzemamo, da naglasimo proš-njo na vse slovenske in ju-goslovanske organizacije, da nemudoma izročijo denar, nabran v te svrhe in obljubljen v ta namen, tako da se omogoči na-kup zdravil, obtnve, obleke, hrane in drugih potrebščin, ki jih ljudstvo doma tako krva-vo potrebuje, da se ohrani pri življenju in zdravju. Denar naj se izroči WRFASSD, ne pa Jugoslovanskemu Pomož-nemu Odboru, Slovenska sek-cija. To pa zato, ker je čas tak, da se rabi hitrih odločitev, in denar namenjen v te svrhe mora biti porabljen v času, ko

SVOBODA SE BLIŽA — NAROD POTREBUJE POMOČI!

Krvoločni Nemec je našim bratom in sestram v sta-rem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s čimer bi po osvobojenju mogel pričeti novo življenje. Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše-ga pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na: 665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa: WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT 161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

Najmlajša slovenska Kanadčanka

Iz Kirkland Lake, Ont., se nam poroča, da je tamkaj dne 24. oktobra prišla na "ta svet" najmlajša slovenska Kanadčanka, katere naslov je 75 McCamus Ave. — Kako tej je ime, za sedaj naše uredništvo še ne ve, znano pa nam je, da njeni stariši Mr. in Mrs. Josip Piškur, žive v imenovanem mestu provincije Ontario in da je njihov naslov, kakor zgoraj navedeno. Rojena je bila v Kirkland District Hospital. — Ostalim rojakom, ki žive v Kirkland Lake, in ki so stariš-šem najmlajše slovenske Ka-nadčanke že čestitali, se pri-družuje tudi naše uredništvo. Na mnogina ljeta!

CRESTA BLANCA HOUR

Verre Teasdale in Allan Jones nastopata v glavnih vlo-gah James M. Cainove psiho-loške melodrame "Career in C-Major" v torek 14. novem-bra na WABC postaji od 9.30 do 10. zvečer.

"Career in C-Major" kaže dva nasprotujoča si značaja — željo žene biti operna pevka, četudi njen glas ni sposoben in velik uspeh njenega moža na istem polju.—Allan Jones je priznan pevec, in je večkrat nastopil v pevskih vlogah v filmih; s tem programom na radio boste imeli gotovo pol ure zabave. — Uravnajte vaš radio v torek zvečer na postajo WABC ob 9.30 uri.

Finski ministri odstopajo

Kot poroča švedska radio postaja, sta odstopila prome-ni minister Eero Vuori in mi-nister za družabne zadeve Karl August Faberholm.

NOV NASLOV SKLADIŠČA V NEW YORKU

Vse SANSove podružnice in druge skupine ter posameznike obveščamo, da se je naslov skladišnice v New Yorku spre-menil. Radi boljših in večjih prostorov je najeto skladišče na naslovu:

161 Perry Street, New York, N. Y.

Vsi zaboji z obleko in sploh vse blago namenjeno za ladjo, ki bo odpeljala nabrane stvari v Jugoslavijo, se naj pošil-jajo na ta NOVI NASLOV.

Mirko G. Kuhel, tajnik SANS-a.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500 Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ Glavni stan: 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad.

1 Domače

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(6)

"Hahaha, prehuo mu nikar ne piši! I seveda! Kje pa zasluži on kaj takega? Ostru beseda bi tukaj ne bila na mestu! Tak gospod, kakor je on, — še zameril bi nemara! Zatorej le lepo ponižno! Tako-le mu bom pisal: "Ljubi moj sin! Pridi hitro in ne mudi se, kajti težko že čakam, da te poljubim in objamem! Anton je doslej delal, zdaj pa naj gre, kamor hoče! A ti pridi, kolikor mogoče hitro! Zate sem hranil, zate se trdil, zate varčeval, tvoje je vse, kar je mojega! porabil si dosti, porabi še to, kar imam in če bi sam berčiti moral na stara leta! . . ." Ali bo prav tako?"

Stari Mlakar je umolknil ob teh pikrih besedah, Anton pa je pisal. Ni ga vprašal, kaj je pisal in ta mu pisma tudi ni prebral. Zganil ga je, del v zavitek in oddal. A v pismu so stale med drugim tudi besede: "Glej, da mi ne prideš nikdar več pred oči! . . ."

Od tistih dob se ni o Francetu Mlakarju slišalo nič več.

Zdaj ni bilo nič več dvoma, komu izroči stari Mlakar svoje posestvo. Moči so mu pešale. Odkar je bil vdovec, so slonele vse skrbi na njem in bilo je že davno, kar mu je bila umrla zvesta družica. Želel si je odpočitka in odločil se je po daljšem premišljevanju, da izroči posestvo Tonetu. Imel je poseben namen pri tem. Bilo je vsemu svetu in tudi njemu znano, da je navezala njegovega mlajšega sina nase ženska, ki ni bila na dobrem glasu. Bal se je, da bi ga ne pogubila. Večkrat ga je opominjal, da naj se je varuje, da naj pretrga svoje znanje z njo, zaman! Sinova strast se je bila že preveč razplamenela. Zdaj ga je hotel rešiti. Reče mu torej nekega dne:

"Naj bo, Tone, gospodarstvo dam tebi! Veš, da bi moralo biti pravzaprav onega, kajti toliko me ni stal, da bi mu moral odreči posestvo. Toda ker me ni hotel ubogati, naj se pa pokori! Tvoje bo torej vse, kar imam, le nekaj malega izgovorim sebi. Toda neko željo mi moraš izpolniti! Preden prevzameš gospodarstvo in preden prepisem nate vse to, se mi imaš oženiti! To pa ti precej povem: Vrtačka ne sme pod mojo streho! In če bi se imel početi še dalje z le-to, potem ni pojdi rajše še ti v svet, a jaz prepustim vse svoje imetje tujim rokam. Meni ne more biti vse eno, kaka sinaha mi pride v hišo! Dobro sem vse preuadil in odločil sem ti nevesto, karšne se ne dobi povsod. Pridna je, pobožna in — čedna tudi. Razen tega pa tu ni pride prazna k hiši. S Štefinom sem govoril pred kratkim in ga vprašal, če bi ti hotel dati hčer za ženo. "Zakaj ne?" je odgovoril. Torej voš zdaj! Jaz mislim, da ti nisem izbral slabo. Marijana je ženska, ki jo čislajo vsi ljudje."

"Če pa meni ni všeč!"

"Vseč ti ni? . . . Pa zakaj ne? Odpri oči in oglej si jo! Pa tudi če ne! Ko bo tvoja žena, jo boš spoznaval in učil se jo boš spoštovati! Kaj hočeš z Vrtačko? Pravijo, da je tako strašansko lepa! Jaz ti pa rečem: tista lepota ni kdo ve kaj! Pa če bi bila tudi še desetkrat lepša, kaj hoče lepota, ko pa poglavitnega ni! Vsemu svetu je znano, da je razuzdana in ti sam lahko vidiš marsikaj, če nisi slep. Saj ne trdim, da je vsega sama kriva. Razmere so storile morda to iz nje, kar je. Že njena mati ni bilo dosti prida. Prišla je bila sem tam neke od laške strani. Ljudje so jo mrzeli, ker je imela čudne navade. Že ona je razvajala hčer. Potem, ko je umrla, so pa storili še drugi ljudje svoje, ki niso imeli usmiljenja s tujim otrokom in jim je bilo vse eno, kaj postane iz njega."

"Kaj pa je znano takega o njej?"

"Če bi ne bilo drugega, je dovolj, da je pijanka!"

"Od kod veste to?"

"Od kod to vem? . . . Ali je nisi še nikoli videl v goštilni s fanti? Morda je že poleg tebe sedela kdaj! Kaj si zapazil?"

"Vesela je rada, drugega nič!"

"Motiš se! Dekle se mora vedno po dekliško vesti. Ta pa se napije in prepeva, kakor . . . Pa saj drugačna skoro biti ne more! Že znati je pijančevala in tudi hčeri je dajala pijače, ko je bila še otrok. Na lastne oči sem to videl! In potem ni živ dan imela nikogar, ki bi jo bil svaril, opominjal in učil. To je bila pravzaprav nesreča zanjo in jaz ji za svojo osebo ničesar ne oponašam, toda za sinaha je vendar ne naram imeti! Da bi se kdaj poboljšala, ni upati. Kar je izprideno, je izprideno! Izbij si torej misel nanjo iz glave. Verjemi, Tone, da ne zahtevam tega samo zaradi sebe, ampak le mnogo bolj zaradi tebe, ker vem, da ne bi bil s te žensko nikdar srečen! Gorje možu, ki gleda, kadar se ženi, samo na lepoto, na vse drugo pa ne! Ubogaj me! Stori, kakor ti velim in ne boš se kesal."

Sin se je grizel v ustne, ko je oče tako govoril, a svoje jeze ni pokazal. Poznal je dobro svojega očeta in njegovo trdno, neomajno voljo. Vedel je, da bi ne odstopil od svoje zahteve, pa naj bi si še bolj prizadeval, pripraviti ga do tega. Njegovi poskusi bi imeli k večjemu ta uspeh, da bi si oče zopet premislil. A on naj bi ne izrabil te lepe prilike, on naj bi se ne prilastil gospodarstva, po katerem je tako zelo hrepenel! Bolje je, potajiti se malo, enkrat! Kadar je poglavitno doseženo — kdo ve, kaj potem pride! . . . Zati je torej gnev, ki mu je bil budilec očetove besede v sren in uklonil se njegovi volji. Sel je snubit k Štefinu in ker so ga sprejeli ondi prijazno, se je kmalu vršila poroka.

(Dalje prihodnjik.)

"AN AMERICAN ROMANCE"

Brian Donlevy po svojem uspehu v "Wake Island" in "Stand by for Action" igra sedaj največjo vlogo v svoji karijeri v "American Romance" v King Vidorjevi tehnicolor igri za Metro-Gold-

wyn-Mayer. Kot priseljencev to deželo sreča in se zaljubi v neko ameriško dekle, katero sedaj igra briljantna mlada novinka Ann Richards. Ameriška priljubljenost ga dvigne, da postane industrijski ženig in

oba vzgojita sijajno družino na ameriški način življenja. — Igro bodo v kratkem pričeli kazati v Loew's State Theatre, 46th Street in Broadway v New York City.

TRJE DIPLOMATI—LISJAKI

(Nadaljevanje z 3. strani.)

na Slovencev za predsednika Roosevelta, kar ni več kot prav. Nekaj malega Slovencev bo volilo za republikance, to pa največ iz razloga, ker so večina vsa leta poprej tako volili, ter bi jih niti vrag ne pregovoril, ne vedoč, kako krivico delajo s tem sebi, narodu tukaj, ter narodom onkraj morja. Kako nizkotnih napadov se poslužujejo napram predsedniku itak čitate in slišite podrobnosti.

Ali hočete za predsednika moza, kateri priporoča, da se prizna Italijo kot našo zaveznico? Mnogo Italijanov je, ki so slekli samo črne srace, pod kožo pa njim bije še vedno fašistično srce. Poljakom obeta za Poljsko predvojne meje. On ve, da je v Ameriki stotisoče Italijanov in Poljakov in njih glasovi se precej štejejo. Ne čudil bi se, če bi Dewey na mirovni konferenci še nadalje priporočil, da naj se Italiji prizna vso dalmatinsko obalo za junaški sunek omogoče Francije v hrbet, pa še Albanijo bi ji primaknil za nameček, tako da bi lahko imeli njih dolgo zaželjeni Mare nostrum.

Predbacivali so predsedniku da bodi držal fante v vojni službi še dolgo po tej vojni, da ne bo prevelika brezposelnost. Pozabljajo pa, da je tudi predsednik oče, ter si želi vrnitev svojih sinov prav tako, kot drugi stariši.

Tudi o zaprtju priseljevanja po vojni se dosti piše. Kako pa bi vendar bilo, da ni bilo sinov priseljenecv, ter je zamogla Amerika spraviti skupaj tako mogočno armado?

Imam pred sabo chicaškega dnevnika seznam 120 padlih in ranjenih ameriških fantov.

Od teh sem našel 85 imen porokla priseljenecv različnih narodnosti. Ali je treba k temu komentarja? Prenesajo pa starši vse te žrtve v zavesti, da so tudi oni dopinesli svoj delež, da bodo naši potomci živeli v svobodi.

Z zanimanjem opazujem poročila, kako pridno zbirajo po naselbinah obleko in prispevke za reveže v starem kraju. Slično čebelcam gredo od hiše do hiše med rojake. Druge popravljajo in zboljšujejo, kar je treba. Posebno živahno delujejo v Greater New Yorku, Clevelandu, Detroitu. Tudi v Waukeganu že zbirajo in upam, da ne bomo med zadnjimi.

V New Yorku se Vavpotič trudi z zbirkami za partizanske zvezde, Mušič pa z zanimivimi poročili o delovanju. V Detroitu je pa Mrs. Lia Menton vedno na mestu, kjer se gre za dobro narodno stvar. Tudi z visokimi prispevki se pri večih prilikah pridružita Lia in njen mož, Jože Menton.

Onim Vrhničanom, katerim

ni znano, naj omenim, da je Mrs. Lia Menton hčerka pokojnega vrhniškega sodnega svetnika Kobala, oziroma sestra našega sošolca Mirko Kobala, iz šolskih let učiteljev Levstika in Stojea, ter je bil tudi Mirko sodnik, ko sem ga zadnjič videl.

Bivšim sošolcem pa obenem sporočam, da je bila letos v januarju stoletnica rojstva našega nekdanjega dobrega učitelja Vinko Levstika, kot razvidno na sliki njegovega nagrobnega spomenika, katero sem povzel na vrhniškem pokopališču. Blag nam spomin!

Pravkar smo z zanimanjem prebrali pismo partizana svojih materi v četrtkovi številki od 2. novembra.

To je prvo podrobneje poročilo po sovražnikovi okupaciji naših krajev iz Vrhniče in tamošnje okolice. Do sedaj ni bila Vrhniča omenjena ne v ameriških ne slovenskih listih, razen enkrat na Vrhniča pri Starem trgu. Ker so nam imena krajev in oseb poznana, smo vse še z toliko večjo pozornostjo čitali.

O onih, o katerih pišec omenja, da sodelujejo z Nemci, nas ni prav nič iznenadilo, saj so se že poprej vedno družili z škofom Dr. Rožnanom in Dr. Marko Natlačanom. Žal pa nam je, da ima tudi naša Vrhniča take črne garjeve ovce med domačini.

Ker nam ime podpisanege ni poznano, prosim Mrs. K. če bi mi sporočila njen naslov.

Pozdrav.
Jože Zelenc.
819 Muirfield Ave.
Waukegan, Ill.

PISMO IZ METLIKE

Roundup, Mont. — Cenjeni: Pismo, ki je spodaj priobčeno, sem pred kratkim dobil iz starega kraja, in sem ga prepisal in ga vam pošljem, ako ga želite oglasiti v Vašem listu "Glas Naroda".

Metlika, Jugoslavija,
10. 4. 1944.

Dragi brat Dan: Začudil se bo, kako bo to pismo prišlo do Tebe, tako tudi meni ne gre v glavo, da ga boš kdaj sprejel. K nam sta prišla dva Amerikanca z avijonami, ko so bili v Italiji 5 mesecev. Ravno Velikonočno nedeljo so prišli in našo hišo in sem jih pogostila, in rekli so mi, da je eden iz New Yorka, drugi iz Chicage in jaz sem jim povedala, da imama brata v Roundup, Montana, in eden je rekel, da naj napišem pismo, da ga hoče on oddati. Sam Bog zna, ako ga boš dobil? Jaz in hčerka smo ostale še žive do sedaj, — prestale smo vsakojake nesreče v teh treh letih. Koliko strahu, je nemogoče popisati. Tu doma je vse v razvalinah; v Radovici so nas Italjani bombardirali v septembru 1941. Tudi naša hiša in druga poslopja je vse napol porušeno od Italjanov. Ali hvala Bogu, da smo do danes še žive ostale. Imela bi ti mnogo poročati, ali ne znam, ako boš ta list dobil ali ne, ko bošel iz rok v roke. Mi smo tu vsi živčno bolni od silnega streljanja; drugzega ne slišimo noč in dan kot bombardiranje. Ker ne morem ti popisati in tudi ona dva me čakata, da ta list odnesejo. Nervozna sem, da komaj pišem.

Tvoja sestra
Marica Waible.
Vas pozdravljam
Mary M. Panian,
zastopnica.

"IRISH EYES ARE SMILING" SEDAJ NA BROADAYU

Novi technicolor, romantična spevoigra o veselem Broadwayu v najvselejšem času. "Irish Eyes Are Smiling", v katerem nastopajo Dick Haymes, June Haver, Monty Wooley — sedaj v Roxy Theatre, 7th Ave in 50th St., New York. — In najzanimivejša oderska predstava.

DOMAČA FRONTA

Kdor je vaju kučiti z oljem se more vrniti k olju

Washington. — Administrator za petrolej Harold L. Ickes je naznanil, da se je položaj v pogledu zaloga olja za kurjavo izboljšal, ter da je radi tega sporočil OPA, ki izvaja racioniranje, da dovoli konzumentom, ki so prešli od kurjave z oljem na premog, da zopet nazaj uvedejo kurjavo na olje.

Poziv konzumentom naj podpirajo kontrolo cen

Washington. — Organizacije trgovcev in konzumentov širom dežele pozivajo svoje občinske skupine naj podpirajo skupno kampanjo trgovcev in konzumentov, katere cilj je, izvesti sto-odstotno podporo v proti-inflacijski kampanji, tako da bodo predpisji glede maksimalnih cen strogo upoštevani. Občinske skupine, katerih podporo išče Office of Price Administration, so meščanske, socialne, verske, vzgojne in narodnostne organizacije. OPA pravi tudi, da bodo za časa te kampanje na razpolago vzorec cenikov, takozvanih proti-inflacijskih cenikov, katere bodo razdeljevali lokalni rationing boardi.

NOVA ROMANTIČNA GLASBENA IGRA . . . postavljena v dobo ravno pred prvo svetovno vojno, ko je bil vesel Broadway najvselejši. To je najmitavnejša in najvselejša povest največjega ameriškega skladatelja sentimentalnih balad.

DICK JUNE
HAYMES HAVER
MONTY WOOLEY

"IRISH EYES ARE SMILING" (V TECHNICOLOR) in poleg tega NAJSIJAJNEJŠI ODEISKI PRIZOR, v katerem nastopajo RAY BOLGER * GRACIE BARRIE WALTER NILSSON * CAR R BROS. * JIMMY SHERIDAN

ROXY
7th AVE. in 50th ST., NEW YORK

SIJAJNA OPERETA

Rosemarie Brancato, znana pevka, ki ste je že šestokrat z veseljem poslušali na radio programih nastopa v Fritz Kreislerjevi opereti "Rhapsody" v Century Gledališču v New Yorku. — Ta opereta je ena sijajnih predstav te sezone.

Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

Cena \$2

Lično v platnu vezana. 13 poglavij — 413 strani

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

RADIO CITY MUSIC HALL
Izgodno mesto * Rockefeller Center
Prestojljiva povest ameriške ljubezni povečana z veselim humorjem in silno strastjo. Slika, ki se je bo vsakdo prijazno dolgo spominjal.

GREEK GARDEN WALTER PIDGEON

"MRS. PARKINGTON"
Na odru "AMERICAN RHAPSODY" — predstavlja jo Leonidov in Glee Club, Rockettes, Corps de Ballet in simfonični orkester pod vodst. Erno Rapee

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI
pisatelja Louis Adamič-a
ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki jo zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, daje pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenec v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združeno države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestatiti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vskemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov . . . Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako so je izrasli veliki ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Polijam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime .....

St., ulica ali Box št. ....

Mesto in država .....

"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.